

Najaarstrek van de kraanvogel boven Nederland

Dit najaar zijn door velen overtrekkende *kraanvogels* waargenomen. Interessant is, dat het grootste deel der waarnemingen werd gedaan tussen 5 en 12 oktober. Alle waarnemingen komen uit het oosten of zuidoosten van het land. De waarneming aan het Castricumse strand, Delft-Overschie en Utrecht en de vroege waarneming op het Balgzand maken hierop een uitzondering. Uit de 3e week van november kwamen nog drie nieuwe waarnemingen in het westen van het land.

Braaksma vermeld in zijn artikel „Pleisterplaatsen van *Kraanvogels*, *Grus grus* L. in Nederland” (Ardea 45, afl. 3/4, p. 143), dat in 1957 verscheen, dat de meeste doortrekkende *kraanvogels* worden waargenomen ten oosten van de denkbeeldige lijn Coevorden-Wageningen-Breda. De volgende waarnemingen werden ontvangen.

20- 9 1 ex. Balgzand bij Den Helder (R. Monsees).

29- 9 's Morgens 7.45 uur 10 ex. overtrekkend in w. richting op \pm 60 m. hoogte bij stadion „Veldwijk”, Hengelo (O.) (S. Wouda).

5-10 's avonds 19.30 uur overvliegende *kraanvogels* gehoord te Haalen (L.) Het bijzondere was echter dat deze groep blijkbaar zeer groot was. Het „kru-kru” duurde verscheidene minuten. Ik schat de troep op enige honderden misschien meer dan duizend exemplaren. Er blijkt een belangrijke trekweg over onze streek te gaan. (T. Lemaire).

9-10 2 troepen van wel 100 ex. overvliegend over Utrecht (zie Toeristenkampioen jrg. 22-15 november 1959 Bert Garthoff „Een kraanig stukje”).

10-10 Kwamen meldingen van overvliegende *kraanvogels* uit Eindhoven binnen (G. H. Siteur); 's morgens 15 ex. overtrekkend richting z. aan het Castricumse strand (v. Cranenburg, Dijkman, Mulder & Verkerk); \pm 100 ex. om 12.30 uur in kennelijke agitatie door elkaar vliegend. Na enige tijd kwam er een zekere orde in de groep en na enkele cirkels te hebben beschreven verdwenen zij in z. richting in 2-tal vrij slordige V-formaties, met daartussen enkele vrij vliegende ex. Dit is voor ons geen zeldzaam schouwspel. Ik heb ze in de loop der jaren reeds dikwijls zien gaan en terugkomen. Hengelo Ov. (B. Jager); \pm 80 ex. om 16.30 uur trekkend in z. richting te Maastricht (F. H. W. Rondagh); \pm 50 ex. overvliegend r. zw. te Eindhoven (Ir. v. d. Tas); \pm 50 ex. overtrekkend in zw. richting Hengelo Ov. (S. Wouda); \pm 30 ex. overvliegend in zw. richting Baexum L. (T. Minkenberg).

10-10 8 ex. op weiland tussen Delft en Overschie (vogelgroep Haarlem);

11-10 Kwamen meldingen van overvliegende *kraanvogels* uit Eindhoven binnen (G. H. Siteur) \pm 250 ex. gedurende 2 uur 's middags op de Strabrechtse heide waar zij regelmatig opgestoten werden door wandelaars, maar steeds in hetzelfde heidecomplex weer neerstreken, een prachtig gezicht zo'n invallende troep (G. H. Siteur); wederom \pm 100 ex. overvliegend richting z. om 11.30 uur te Maastricht (F. H. W. Rondagh); \pm 70 ex. overvl. te Schandelo, gem. Velden & Arcen L. r. zw. & 3 ex. fouragerend te Schandelo (P. Spreuwenberg); 80 ex. fouragerend Schandelo (L. M. E. van der Hombergh); \pm 500 ex. fouragerend Ospeler Peel bij Nederweert (L. M. E. van der Hombergh); \pm 12.00 \pm 100 ex. alle naast elkaar in front r. zw., om 15.00 uur kwam nog een groep, ze bleven boven ons rondcirkelen tot een paar minuten later nog een groep kwam uit dezelfde richting (no.), na samen nog wat rondgecirkeld te hebben vloog de gehele troep \pm 200 vogels in zw. richting weg. Baexum L. (T. Minkenberg).

Volgens berichten in de pers en de Vogelwerkgroep Haarlem streken 11-10 ten zuiden van Eindhoven wel 700 ex. op een bekende pleisterplaats neer, zij verbleven er tot de volgende avond. De boswachter aldaar had nog nooit zo'n grote troep *kraanvogels* gezien.

12-10 \pm 200 ex. fouragerend op de Strabrechtse heide, \pm 20 km van Eindhoven (H. de Bruijn);

7-11 \pm 30 ex. om 12.00 uur en 's middags \pm 17.00 uur \pm 90 ex. overvliegend te

19-11 16 ex. overvl. r. zw. Wassenaar \pm 8 uur (Q. J. Voorham, A. J. de Zwart);

20-11 20 ex. overvl. r. z. Hengstdijk Z. (R. van Gassen).

21-11 34 ex. overvl. r. zw. 13.15 uur Uithoorn (J. Taapken).

J. TAAPKEN

Felle aanvallen van een grote karekiet

Toen ik 18 juli 1959 naar het nest van een grote *karekiet* in het Wilhelminakanaal te Biest (N.B.) zwom om de jongen te ringen, was het al dadelijk groot alarm. De oude vogels zaten op nog geen 30 cm afstand van mij vandaan in de toppen van het riet, heftig te „zingen-kleperen” door elkaar. Terwijl ik de ringen klaar maakte om aan te kunnen leggen stootte één der oude vogels op mijn hoofd, zodat ik duidelijk voelde dat deze mijn hoofd raakte.

Een dergelijke felheid is wel bekend van sterns en meeuwen, maar van de grote *karekiet* was dit een geheel nieuwe ervaring voor mij. Zijn er meer van deze gevallen bekend?

J. PROBST